

Commissie voor de
milieueffectrapportage

Verkenning N345 Voorst

Tussentijds toetsingsadvies over de selectie van alternatieven
voor het milieueffectrapport

14 februari 2011 / rapportnummer 2497-44

1. Aanleiding

De Provincie Gelderland zoekt een oplossing voor de problematiek qua leefbaarheid, verkeersveiligheid en doorstroming op en nabij de N345 in Voorst. Via intensieve participatie met omwonenden en belanghebbenden zijn mogelijke oplossingen geïnventariseerd. Deze oplossingen zijn beoordeeld op doelbereik en effecten op de omgeving. Op basis van deze beoordeling heeft Gedeputeerde Staten in samenspraak met het college van B&W van de gemeente Voorst de voorkeur uitgesproken voor de realisatie van een westelijke rondweg. Ten behoeve van de realisatie van de voorkeursoplossing, stelt de provincie een inpassingsplan op. Aan het besluit daarover is een m.e.r.-plicht gekoppeld.

Het bevoegd gezag heeft de Commissie voor de milieueffectrapportage gevraagd advies uit te brengen over:¹

- het gevolgde trechteringsproces richting voorkeursoplossing. Specifiek is gevraagd daarbij ook een oordeel te geven over het afvallen van oplossingsrichting 14 (spoorlaantracé), ook wel bekend als het 'burgerinitiatief';
- de reikwijdte en het detailniveau voor het op te stellen MER. Zij baseert deze aanbevelingen mede op de concept notitie Reikwijdte en Detailniveau, d.d. 13 december 2010, die zij van het bevoegd gezag heeft ontvangen.

2. Oordeel over het trechteringsproces

2.1 Hoofd- en onderliggende rapporten

De opzet en het detailniveau van het trechteringsproces richting voorkeursoplossing sluit goed aan bij de adviezen in deze van de Commissie Elverding. Uit het trechteringsproces zijn de oplossingsrichtingen 12 (rondweg west om Voorst), 16 (rondweg oost om Voorst) en 19 (rondweg langs west om Voorst en Gietelo) als beste oplossingen naar voren gekomen.

Vergeleken met de oplossingsrichtingen 12 en 16 scoort oplossingsrichting 19 beter op geluid, en aanzienlijk slechter op natuur, landschap, ruimtegebruik en kosten. De betere score voor geluid komt voort uit het feit dat deze oplossingsrichting de kern Gietelo ontziet. Dit valt echter buiten de doelstelling van het voornemen en vraagt ook relatief grote extra investeringen voor een relatief beperkte groep belanghebbenden die er baat bij hebben. Volgens de Commissie is het afvallen van oplossingsrichting 19 hiermee voldoende onderbouwd.

De Commissie is van mening dat het afvallen van de andere onderzochte oplossingsrichtingen zorgvuldig is onderbouwd. Dit geldt ook voor het afvallen van oplossingsrichting 14 (spoorlaantracé). Het spoorlijntracé scoort in vergelijking tot beide korte rondwegen om

---

¹ Voor de samenstelling van de werkgroep van de Commissie m.e.r., haar werkwijze en verdere projectgegevens, zie bijlage 1 bij dit advies. Projectgegevens en bijbehorende stukken, voor zover digitaal beschikbaar, zijn ook te vinden via commissiemer.nl onder 'Adviezen Commissie'.

Voorst fors negatiever op onder andere natuur, inpasbaarheid en kosten, terwijl het probleemoplossend vermogen niet groter is.

De verschillen tussen de oplossingsrichtingen 12 en 16 acht de Commissie 'too close to call'. Bij deze oplossingsrichtingen zitten nog relatief veel vrijheidsgraden qua precieze uitwerking waarbij de bandbreedte aan mogelijke effecten van beide oplossingen elkaar overlapt. Voor de uiteindelijke afweging tussen beide oplossingsrichtingen heeft de Commissie geadviseerd beide oplossingsrichtingen in meer detail uit te werken. De uiteindelijke effecten van beide tracés zullen immers sterk afhangen van de *precieze* (optimale) tracering en aansluiting op de huidige N345, en van de mitigerende maatregelen die *daadwerkelijk* getroffen worden om negatieve effecten voor bijvoorbeeld landschap, natuur, barrièrewerking en geluid te verminderen.

2.2 Aanvulling

De initiatiefnemer heeft in reactie op dit advies in een '*Aanvulling op de Verkenning N345 Voorst*', d.d. 7 februari 2011, de Commissie nadere informatie verschaft over de precieze tracering en de specifieke toepassing of juist achterwege laten van mitigerende maatregelen bij de oplossingsrichtingen 12 en 16, en ook de milieueffecten daarvan in beeld gebracht. Bij de effectbepaling, de beoordeling daarvan, en de conclusies verbonden aan deze beoordelingen plaatst de Commissie de volgende kanttekeningen/opmerkingen:

Landschap

In de Aanvulling wordt geconcludeerd dat oplossingsrichting 16 ten opzichte van oplossingsrichting 12 tot zeer negatieve effecten ten aanzien van landschap en cultuurhistorie leidt. Deze conclusie is vooral gebaseerd op een verschil in waardering van het landschap aan de oost- en westkant van Voorst, en het feit dat landschappelijke effecten aan de oostkant ook niet goed te mitigeren zijn. De Commissie signaleert dat:

- bij de waardering van het landschap ten onrechte is voorbijgegaan aan het feit dat het gebied ten westen van de huidige N345 bij Voorst onderdeel uitmaakt van het Nationaal Landschap 'Veluwe' en het gebied ten oosten qua landschap geen wettelijke beschermingsstatus geniet. De autonome ontwikkeling van dit landschap is daarom ongewis, bijvoorbeeld gelet op de schaalvergroting in de landbouw die zich nu al in het gebied toont;²
- bij het onderzoek naar mogelijke mitigerende maatregelen bij de oostelijke rondweg niet is aangesloten bij de landschappelijke kenmerken van het gebied (relatief ongeschonden open landschap). De onderzochte mitigerende maatregelen bestaan voor een belangrijk deel uit bossages en bomenrijen waarmee de openheid van het landschap juist teniet wordt gedaan, met name in de variant krap om Voorst. Ook is bij het onderzoek naar mogelijke mitigerende maatregelen geen rekening gehouden met de belangrijke zichtlijnen naar buiten en naar de kerk toe.³ Het 'wegplanten' van de

---

² Bijvoorbeeld door de aanwezigheid van grote veestallen en silo's nabij de kerk.

³ Bij het onderzoek naar mogelijke mitigerende maatregelen ter vermindering van de landschappelijke effecten van een westelijke rondweg is daarentegen wel aangesloten bij de landschappelijke kenmerken van het gebied (afwisselend kleinschalig open en besloten landschap). Ook is rekening gehouden met de belangrijke zichtlijnen naar buiten en naar de molen toe.

oostelijke rondweg en daarbij geen rekening houden met belangrijke zichtlijnen is een expliciete keuze, die echter ook anders gemaakt kan worden;

- bij de visualisaties opgenomen in de kaartbijlagen niet altijd duidelijk is op welke hoogte de oostelijke randweg is afgebeeld. Daarbij komt dat nog niet bekend is of de oostelijke rondweg verdiept, verhoogd of op maaiveld aangelegd wordt / kan worden.⁴ De gepresenteerde visualisaties geven een onvolledig en daarmee mogelijk vertekend beeld van de werkelijke landschappelijke impact.

Archeologie

Oplossingsrichting 12 scoort aanmerkelijk negatiever op het aspect archeologie dan oplossingsrichting 16. Dit hangt samen met een grotere aantasting bij aanleg van een westelijke rondweg van terreinen met:

- een archeologische status (AMK-terreinen);
- bekende archeologische vindplaatsen;
- een hoge archeologische verwachtingswaarde.

Dit verschil in beoordeling is wel vermeld in de samenvattende beoordelingstabel maar wordt niet meegenomen bij het trekken van conclusies uit de effectanalyse van de oplossingsrichtingen 12 en 16.⁵

Natuur

In de Aanvulling wordt geconcludeerd dat oplossingsrichting 12 tot de minst negatieve effecten leidt, op voorwaarde dat de rondweg buiten de EHS wordt aangelegd. Dit oordeel is gebaseerd op de verwachting dat door de gave status van het landschap aan de oostzijde de kans op de aanwezigheid van ecologisch waardevolle flora en fauna groter is dan aan de westzijde van Voorst. De Commissie benadrukt dat het hier om een verwachting gaat en dat de bestaande inventarisatie-informatie van de habitat van planten en dieren nog niet toelaat om de feitelijke impact van beide oplossingsrichtingen vast te stellen en onderling te vergelijken. De passende beoordeling voor de IJsseluitwaarden kan inzicht bieden in de daadwerkelijke aanwezigheid van gevoelige habitats op afzienbare afstand van de rondweg liggen en of significante gevolgen optreden als gevolg van de toename in stikstofbelasting.

Barrièrewerking

In de Aanvulling wordt geconcludeerd dat ten aanzien van de barrièrewerking de oplossingsrichtingen 12 en 16 niet onderscheidend zijn. De Commissie benadrukt dat door de aanleg van een rondweg de bestaande routes in het buitengebied ten westen van Voorst meer worden verstoord dan die in het buitengebied ten oosten van Voorst. Bedacht moet worden dat om de bereikbaarheid van het buitengebied op hetzelfde niveau te waarborgen, er bij oplossingsrichting 12 meer mitigerende maatregelen (parallelwegen) nodig zijn dan bij oplossingsrichting 16, zoals ook gesteld in de Aanvulling.⁶

Geluid

In de Aanvulling wordt geconcludeerd dat oplossingsrichting 16 tot meer geluidgehinderde woningen in de hoge geluidbelastingklasse leidt. Uit de kaartenbijlage bij de Aanvulling

---

⁴ Zie blz. iv en blz. 27 van de Aanvulling.

⁵ Zie blz. 45/46 van de Aanvulling.

⁶ Zie blz. 16/17 van de Aanvulling.

maakt de Commissie op dat deze woningen gelegen zijn nabij de aansluiting van de oostelijke rondweg op de huidige N345 ten noorden van de kern Voorst. De Commissie kan uit de beschikbare informatie echter niet opmaken waarom deze woningen worden blootgesteld aan een (veel) hogere geluidbelasting (zie bijvoorbeeld kaartbijlage G6) dan in de autonome ontwikkeling (zie kaartbijlage G1).

Het is de Commissie ook niet duidelijk welke uitgangspunten zijn gehanteerd bij het bepalen van de hoogte van de (geluids-)wallen. Welke hoogte is vereist om te kunnen voldoen aan de eisen van de Wet geluidhinder en wat is eventueel toegevoegd (maar niet vereist) om het aantal gevallen met hogere waarde te verlagen? Keuzes dienaangaande hebben gevolgen voor zowel de geluidbelasting als de landschappelijke impact.

Ruimtegebruik

De oostelijke rondweg is ca 400 meter korter dan de westelijke rondweg en er hoeven minder woningen voor te worden gemoveerd (0-1 versus 4-7 bij de westelijke rondweg). Ten aanzien van het ruimtegebruik leidt oplossingsrichting 16 dan ook tot minder negatieve effecten dan oplossingsrichting 12. Dit verschil komt niet tot uiting in de samenvattende beoordelingstabel.⁷

Kosten

In de Aanvulling zijn de investeringskosten van zowel westelijke als oostelijke rondweg geraamd op 27 miljoen euro. Inzicht in de precieze bijdrage van individuele kostenelementen, en ook onzekerheidsmarges in deze kosten, ontbreekt. Dit inzicht is met name relevant bij de kosten die worden opgevoerd voor de diverse mitigerende maatregelen. Zo ontstaat een beter zicht in de kosten versus de baten van bijvoorbeeld het gedeeltelijk verdiept aanleggen van de oostelijke rondweg. In de Aanvulling worden nog aanzienlijke onzekerheden gemeld over de mogelijkheden van verdiepte aanleg. Aangegeven wordt dat wellicht aanleg op maai-veldhoogte of op 0,5 meter hoogte noodzakelijk is. Inzicht in de gevolgen daarvan voor de investeringskosten ontbreekt.

Conclusie

Met de Aanvulling is naar het oordeel van de Commissie meer helderheid verkregen over de uiteindelijke effecten van beide tracés. Voor het volledig kunnen meewegen van het milieubelang bij de keuze tussen een westelijke en oostelijke rondweg adviseert de Commissie echter nog aanvullend inzicht te geven in de uitgangspunten en juistheid van de berekeningen voor geluidhinder, als ook de landschappelijke inpassingsmogelijkheden voor een oostelijke randweg nader te bezien. Maak daarnaast een beoordelingstabel waarin voor beide tracés ook de effecten van de te treffen mitigerende maatregelen zijn verwerkt. Weeg bij de beoordeling eerder genoemde kanttekeningen / opmerkingen ten aanzien van landschap, archeologie, natuur, barrièrewerking, geluidhinder, ruimtegebruik en kosten mee. Hiermee ontstaat een reëler beeld van de verschillen in effecten tussen westelijke en oostelijke rondweg.

---

⁷ Zie blz. 43 en blz. 45 van de Aanvulling.

3. Aanbevelingen voor reikwijdte en detailniveau MER

Hieronder geeft de Commissie voor verschillende aspecten aanbevelingen voor de verdere uitwerking en effectbeoordeling in het MER. Deze aanbevelingen zijn aanvullend op de informatie al opgenomen in de concept notitie Reikwijdte en Detailniveau.

Herinrichting bestaande N345 door Voorst

Ga in het MER in op het doel, de uitwerking en de effecten van de herinrichting van de bestaande N345 door Voorst.

Natuur

Geef op basis van de precieze tracering inzicht in het feitelijke ruimtebeslag binnen de EHS en de feitelijke effectmechanismen voor soorten en levensgemeenschappen die op grond van het wegontwerp en de aanwezige natuur verwacht worden.⁸ Om dit mogelijk te maken verdient het aanbeveling om voor belangrijke soorten/levensgemeenschappen informatie te betrekken op een gedetailleerder niveau dan het kilometerhokniveau.⁹ Geef aan waar de belangrijke groeiplaatsen, migratieroutes (bijvoorbeeld meidoornhagen, steilranden of bomenrijen), verblijfplaatsen en andere deelbiotopen liggen en hoe die beïnvloed zullen worden door de betreffende rondweg.

---

⁸ Zo is een effect van stikstofdepositie op natuur mogelijk minder relevant wanneer de stikstofgevoelige habitats pas op grote afstand van het plangebied voorkomen. En zo is een effect van verdroging op natuur alleen te verwachten wanneer de rondweg een duidelijk effect heeft op de hydrologie, bijvoorbeeld bij een verdiepte ligging.

⁹ Dit kan gebeuren op basis van een ecologische interpretatie van aanwezige lokale gebiedskennis en kaartbeelden/luchtfoto's, eventueel aangevuld met gerichte veldinventarisaties.

BIJLAGE 1: Projectgegevens toetsing MER

Initiatiefnemer: Gedeputeerde Staten van de provincie Gelderland

Bevoegd gezag: Provinciale Staten van de provincie Gelderland

Besluit: Selectie van alternatieven voor het milieueffectrapport

Categorie Besluit m.e.r.: C01.2

Activiteit: Aanleg van een rondweg om Voorst

Procedurele gegevens:

Aanvraag tussentijds toetsingsadvies bij de Commissie m.e.r.: 7 december 2010

Tussentijds toetsingsadvies uitgebracht: 14 februari 2011

Samenstelling van de werkgroep:

Per project stelt de Commissie een werkgroep samen bestaande uit enkele deskundigen, een voorzitter en een werkgroepsecretaris. De werkgroepsamenstelling bij het onderhavige project is als volgt:

dr. G.P.J. Draaijers (werkgroepsecretaris)

drs. A. van Leerdam

ir. H. Otte

dr. D.K.J. Tommel (voorzitter)

Werkwijze Commissie bij toetsing:

Tijdens de toetsing gaat de Commissie na of het MER voldoende juiste informatie bevat om het milieubelang volwaardig mee te kunnen wegen in de besluitvorming. De Commissie gaat bij het toetsen uit van de wettelijke eisen voor de inhoud van een MER, zoals aangegeven in artikel 7.7 dan wel 7.23 van de Wet milieubeheer en de eventuele documenten over de reikwijdte en het detailniveau van het MER. Indien informatie ontbreekt, onvolledig of onjuist is, beoordeelt de Commissie of zij dit een essentiële tekortkoming vindt. Daarvan is sprake, als aanvullende informatie in de ogen van de Commissie kan leiden tot andere afwegingen. In die gevallen adviseert de Commissie de ontbrekende informatie alsnog beschikbaar te stellen, alvorens het besluit wordt genomen. Opmerkingen over niet-essentiële tekortkomingen in het MER worden in het toetsingsadvies opgenomen, voor zover ze kunnen worden verwerkt tot duidelijke aanbevelingen voor het bevoegde gezag. De Commissie richt zich in het advies dus op hoofdzaken die van belang zijn voor de besluitvorming en gaat niet in op onjuistheden of onvolkomenheden van ondergeschikt belang.

Zie voor meer informatie over de werkwijze van de Commissie www.commissiemer.nl op de pagina *Commissie m.e.r.*

Betrokken documenten:

De Commissie heeft de volgende documenten betrokken bij haar advisering:

- Verkenning N345 Voorst, deel A: Hoofdrapport, provincie Gelderland, 10 december 2010;

- Verkenning N345 Voorst, deel B: Bijlagenrapport, provincie Gelderland, 13 december 2010;
- Verkenning N345 Voorst, Tracékeuzenotitie, provincie Gelderland, 9 november 2010;
- Westelijke Rondweg N345 Voorst, Notitie Reikwijdte en Detailniveau, provincie Gelderland, 13 december 2010;
- Verkenning N345 Voorst, Notitie Verkeer & Vervoer, provincie Gelderland, 10 december 2010;
- Verkenning N345 Voorst, Notitie Geluid en Trillingen, provincie Gelderland, 10 december 2010;
- Verkenning N345 Voorst, Notitie Cultuurhistorie, provincie Gelderland, 6 oktober 2010;
- Verkenning N345 Voorst, Notitie Landschap, provincie Gelderland, 10 december 2010;
- Rondweg Voorst, Natuureffecten van drie oplossingsrichtingen (12, 16, 19), Natuurbalans – Limes Divergens BV Nijmegen, 16 december 2010;
- Verkenning N345 Voorst, Notitie Archeologie, provincie Gelderland, 10 december 2010;
- N345 Voorst, Analyse Natuurwaarden voor mogelijke Rondweg, Natuurbalans – Limes Divergens BV Nijmegen, april 2010;
- Verkenning N345 Voorst, Aanvulling, provincie Gelderland, 7 februari 2011;
- Verkenning N345 Voorst, Aanvulling, Kaartenbijlage Landschap en Akoestiek, provincie Gelderland, februari 2011.

Tussentijds toetsingsadvies over de selectie van alternatieven voor het milieueffectrapport Verkenning N345 Voorst

De Provincie Gelderland zoekt een oplossing voor de problematiek qua leefbaarheid, verkeersveiligheid en doorstroming op en nabij de N345 in Voorst. Ten behoeve van de realisatie daarvan stelt de provincie een inpassingsplan op. Aan het besluit daarover is een m.e.r.-plicht gekoppeld.

ISBN: 978-90-421-3221-4

Commissie voor de
milieueffectrapportage

Arthur van Schendelstraat 800 Utrecht

T 030 - 234 76 66

F 030 - 233 12 95

E mer@eia.nl

w www.commissiemer.nl

